

[nyheter om eu]

Socialisterna snuvade på tjänstedirektivet

På kvällen den 11 november diskuterade EU-parlamentet det så kallade tjänstedirektivets införande i alla medlemsländer. Det är nu tre år sedan vi röstade om detta omfattande direktiv som skärper konkurrensen över gränserna. Och som riskerar att leda till stora, negativa konsekvenser för den europeiska arbetarrörelsen, som nu är på defensiven och sargat av den ekonomiska krisen.

Under en minut hade jag den otacksamma uppgiften att försöka förklara vad som hänt sedan direktivet antogs. Inte minst vilken inverkan de antifackliga domarna kommer att ha när det gäller tjänsternas utbredning inom EU och EES

Tjänstedirektivet var en kompromiss mellan högern, liberalerna och socialistgruppen. Socialisterna tvingades dra tillbaka sina krav på att socialpolitiska hänsyn och konsumentskydd skulle kunna ställas på företag som bedriver tjänsteverksamhet i andra länder.

Deras eftergift var ett villkor för att kompromissen skulle komma till stånd, skrev högerparlamentarikern Malcolm Harbour i ett pressmeddelande direkt efter beslutet. EU-kommissionen levererade också ett pressmeddelande om att kompromissen inte ändrade något i sak, utan att den fortsatt innebar att alla hinder skulle tas bort för den fria rörligheten av tjänster. Socialisterna fick förvisso igenom att "ursprungslandsprincipen" togs bort från texten. Men i en lagvalsförordning strax därefter slog kommissionen fast att om det uppstår en konflikt mellan olika arbetsmarknadslagar så gäller den lag

där företaget har sitt ursprung, dvs. ursprungslandsprincipen.

[KOM(2005)650]

Likaså skulle sjukvårdstjänster inte omfattas enligt direktivet. Men dessa har återkommit genom Patientrörlighetsdirektivet. Kommissionen har monopol på att utarbeta förslag till nya direktiv.

En del som läste texten 2006 trodde att EU inte skulle gripa in i nationell arbetsrätt. Men kommissionen utarbetade snabbt riktlinjer som slog fast att tjänsteföretagen inte behöver ha en fast representant i arbetslandet, alltså en motpart för facket förhandla med.

[KOM(2006)159].

I Sverige tycks en del politiker tro att detta är ett nytt påfund som den borgerliga regeringen hittat på. Men enligt praxis inom EU så har kommissionen rätt att fylla ut olika direktiv. Regeringarna kan endast ändra kommissionens utfyllnader med kvalificerad majoritet, alltså med mer än 70 procent av rösterna i rådet.

Under proceduren om Tjänstedirektivet så beslutade ministerrådet också att direktivet inte skulle inverka på nationell arbetsrätt under förutsättning "att EG-rätten respekteras". Detta blev också det slutgiltiga beslutet. Det betyder att direktivet tvingas ge vika för EU:s konkurrensregler och i sista hand underordnas EU-domstolens beslut.

Tjänstedirektivet är juridiskt sett en del av den inre marknaden, särskilt bestämmelserna om den fria rörligheten och etableringsfriheten. De antifackliga domarna, såsom Lavaldomen, bygger på samma fördragsregler. Domarna är nu en del av EU-domstolens rättspraxis. Därför går det inte att isolera Tjänstedirektivet från de antifackliga domarna. Jag ser ingen annan hållbar utväg än

att vi måste få till stånd ett klart och tydligt, juridiskt protokoll i fördraget, där de fackliga, sociala och miljömässiga rättigheterna överordnas marknadsfriheterna.

Eva-Britt Svensson

EU:s verkliga regenter

José Manuel Barroso, ordförande i EU-kommissionen, har presenterat sin laguppställning. I januari prövas de föreslagna kommissionärerna i offentliga förhör i EU-parlamentet. Senast första februari tar de plats i Berlaymontpalatset på Rue de la Loi i centrala Bryssel, under förutsättning att ingen gör bort sig den här gången. Laguppställningen har Barroso bestämt själv, påstår han. "Men vem tror att kyparen bestämmer menyn?" ironiserar Svenska Dagbladets Rolf Gustavsson och konstaterar att det har varit många kockar i farten. Mest av alla Frankrikes president Nicolas Sarkozy och Tysklands förbundskansler Angela Merkel. Sarkozy såg till att Michel Barnier fick precis det jobb som Frankrike eftersträvat (inre marknaden). Dessutom fick han en fransman med rumänskt pass som ansvarig för jordbruket. Merkel är nöjd med att den av henne utmanövrerade före detta ministerpresidenten i Baden-Württemberg, Günther Oettinger fick ansvar för energipolitik. EU:s högsta politiska ledare är därmed mer eller mindre på plats. Topprion består av José Manuel Barroso, Herman Van Rompuy, EU-presidenten, och Lady Catherine Ashton, EU-utrikesministern. Men de verkliga regenterna i stormaktskartellen EU finns i Élyséepalatset i Paris och Bundeskanzlerin i Berlin.

Gösta Torstensson

Europafacket nöjda med nya EU-ledare

Europafacket, vars ordförande är LO:s Wanja Lundby-Wedin, välkomnar att posterna som EU:s första president samt utrikesminister har gått till belgaren och kristdemokraten Herman van Rompuy samt den brittiska baronessan Catherine Ashton från Labourpartiet.

John Monks, Europafackets generalsekreterare, hoppas på bra framtida samarbete.

– Båda är bra kandidater som tidigare har visat att de kan samarbeta med fackföreningar, kommenterar han utnämningarna.

Britter vill värna brittiska jobb

Restriktionerna för rumänska och bulgariska arbetare kommer att fortsätta i minst två år till i Storbritannien, meddelade den brittiska regeringen på tisdagen.

Storbritannien ska begränsa antalet invandrare från de två nyaste EU-medlemmarna Rumänien och Bulgarien till totalt 25 000 per år. Merparten av dessa ska få arbeta inom jordbruket. Det rapporterar Daily Mail.

Den brittiske migrationsministern Phil Woolas sade inför parlamentet att restriktionerna ska fortsätta till slutet av 2011.

– Givet hur arbetsmarknaden ser ut är det viktigt att vi fortsätter att försvara de inhemska arbetarnas intressen, sa Woolas.

EU-medlemmar har rätt att ha övergångsregler för medborgare från Bulgarien och Rumänien under sju år, något som Sverige valt att inte ha.

Telekompaketet fick ja i EU-parlamentet

EU-parlamentet röstade nyligen ja till det omstridda telekompaketet. Det var långt ifrån lika dramatiskt som i våras, då EU-parlamentet röstade nej. De krävde garantier för att ingen skulle kunna stängas av från Internet utan att först ha fått sin sak rättsligt prövad. Denna fråga har sedan förhandlats mellan EU-parlamentet, EU-kommissionen och EU-ländernas regeringar. I den förlikning som uppnåddes och som nu godkänts av EU-parlamentet,

sågs inte uttryckligen att det handlar om en domstolsprövning.

Men Christian Engström, EU-parlamentariker för Piratpartiet, tycker att "det är ett steg i rätt riktning" och röstade därför ja.

Vänsterpartiets Eva-Britt Svensson och hela vänstergruppen GUE/NGL röstade nej, bland annat därför att kompromissen ger inte tillräckligt bra skydd för medborgarna.

Den talar bara om en prövning före avstängning – inte om en domstolsprövning. Texten innebär att slutanvändarnas rättigheter inte kan begränsas av medlemsstaterna – men privata företag kan införa begränsningar.

Ett annat skäl till att rösta nej är att telekompaketet hamnar under inre marknadsreglerna. Det betyder att det kommer att bli EU-domstolen som avgör konflikterna. "Yttrandefriheten ska inte avgöras av EU:s domstol," säger Eva-Britt Svensson.

EU-förslag vill gynna småföretagare

Små och medelstora företag slipper krav på att förebygga och undvika arbetsrelaterade sjukdomar och olycksfall. Det är innebörden i ett förslag från EU-kommissionen som räknar med att företagets ägare på så vis kan spara in nära sju miljarder kronor, enligt tidningen Kommunalarbetaren.

Förslaget kritiserar av Europafackets ordförande Wanja Lundby-Wedin, och det är osäkert om förslaget får majoritet i EU-parlamentet.

Exportföretag i euroländerna går dåligt

Den starka euron just nu minskar vinsterna för företag i euroområdet. Europeiska företag i länder utanför euroområdet går betydligt bättre, visar nya analyser.

Två stora finansanalysföretag, ING och Thomson Reuters, kommer fram till ungefär samma sak efter att ha studerat europeiska företags redovisningar för det tredje kvartalet. Både försäljnings-siffror och resultat är bättre för företag i länder utanför eurozonen än innanför. Särskilt stora problem har

euroländernas exportföretag i handeln med USA. Under det senaste året har dollarn nu förlorat nära 20 procent i värde gentemot euron. Amerikanska varor har blivit billigare i Europa. Europeiska däremot dyrare i USA. Det drabbar inte minst euroländernas bilindustri, som har svårt med sin amerikanska försäljning. En företrädare för fransk-japanska Renault-Nissan säger till tidningen Financial Times att "den västeuropeiska bilindustrin numera bara producerar bilar för den västeuropeiska marknaden". De är för dyra för att sälja någon annanstans.

Håkan Syrén ny ordförande för EU:s militärkommitté

Den 6 november tillträdde den före svenska överbefälhavaren Håkan Syrén sin tjänst som ordförande för EU:s militärkommitté.

Beslutet togs formellt av EU:s ministerråd redan den 8 december 2008. Syrén tillträdde först nu därför att mandatet för den nuvarande ordföranden går ut. Som ordförande kommer Håkan Syrén att leda EU:s militärkommitté. Han kommer att vara rådgivare åt EU:s utrikespolitiska talesperson i alla militära frågor.

EU:s militärkommitté, EUMC, är unionens högsta militära organ. Den består av EU-ländernas överbefälhavare och har som uppgift att ge råd och rekommendationer i frågor om EU:s utrikes- och säkerhetspolitik.

Nya samtal om Cyperkonflikten

Nya samtal om den långdragna olösta Cyperkonflikten mellan grekcypriske presidenten Demetris Christofias och den turkcypriske Mehmet Ali Talat har visserligen pågått mer än ett år under FN:s medling, men det är först under hösten som några egentliga framsteg gjorts.

Turkiet hoppas på en uppgörelse före årsskiftet. Ett avtal om Cypern är nödvändigt för att Turkiet ska ha en chans till EU-medlemskap. Turkiet har anklagat Grekland för att förhålla processen, men i och med regeringsskiftet i landet finns vissa förhoppningar om en lösning.